

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4

Academic Administration Model of Phrapariyattidhamma Schools, General Education Department, Region 4 according to Iddhipada 4

พระครูวินิตธรรมาทร (สมพร นิมนวล)¹ วรกฤต เกื่อนช้าง² และพระเทพวชิรเมธี (วีระ วรปญโญ)³
Phrakruwinitdhammathon (Sompron Nimnual), Worrakrit Thuenchang and Phrathepvajiramethee (Weera Varapañño)

Received: March 14, 2024

Revised: June 14, 2024

Accepted: June 23, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ 2) สร้างรูปแบบ และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นการวิจัยผสานวิธี ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และระยะที่ 2 สนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิจัยเชิงปริมาณใน ระยะที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม พบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการพบปัญหาหลายอย่าง โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการดำเนินงานค่อนข้างมาก ทั้งด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้าน

¹ คณะสงฆ์จังหวัดพิจิตร; Sangha in Phichit Province

²⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: p5570204023@gmail.com

การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการจัดซื้อการเรียนรู้อ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อ คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนทั้งสิ้น การบริหารสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ด้านการวางแผนงาน วิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทาง ด้าน วิชาการ ด้านการจัดซื้อการเรียนรู้อ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้ง 6 ด้าน มีรูปแบบ การบริหารงานวิชาการด้านละ 4 รูปแบบ และ 3) ผลการประเมินรูปแบบรูปแบบการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4, หลักอิทธิบาท 4

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the academic administration status; 2) to create a model; and 3) to evaluate the academic administration model according to Iddhipada 4 of Phrapariyattidhamma Schools, General Education Department Region 4. It was a mixed methods research, consisting of phase 1, 25 key informants. The research instrument was an interview form in phase 2, focus group discussions with 9 experts. The research instrument was a focus group discussion. Data analysis used content analysis, and quantitative research in phase 3, 15 experts. The research instrument was an assessment form, frequency and percentage analysis, and the research results were presented descriptively. The research results found that 1) the academic administration conditions of Phrapariyattidhamma schools found that the academic administration encountered many problems, especially in small schools, which had quite a few problems in the operations, including academic planning, curriculum management, learning management, academic development and promotion, learning media organization,

and learning measurement and evaluation. These problems all affected the quality of education of students. Therefore, the school administration was the task of administrators who must determine the plans, methods, and various steps in the work systematically and efficiently in order for the work to achieve the set goals; 2) the results of the creation of the academic administration model of Phrapariyattidhamma schools according to Iddhipada 4 found that in the areas of academic planning, curriculum management, learning management, academic development and promotion, learning media organization, and learning measurement and evaluation, all 6 areas had 4 academic administration models each; 3) the results of the evaluation of the academic administration model of Phrapariyattidhamma schools according to Iddhipada 4 found that all 6 areas were at a very good level overall.

Keywords: Academic Administration Model, Phrapariyattidhamma Schools, General Education Department Area 4, Iddhipada 4

บทนำ

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้พระภิกษุ สามเณร ได้มีโอกาสศึกษาสายสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยเทียบกับชั้นมัธยมศึกษาสายสามัญ โดยจัดหลักสูตรให้มีวิชาที่เหมาะสมแก่ภาวะของพระภิกษุ สามเณร ที่จะได้มีโอกาสศึกษาสายสามัญโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย และเป็นวิชาที่จำเป็นแก่งานพระพุทธศาสนาเป็นหลักสูตรที่ให้การศึกษาวិชาพระปริยัติธรรมควบคู่กับวิชาสามัญ (พระเฉลิมชาติ ชาทิวโร (อิทธะรงค์), 2552) อันเป็นพื้นฐานการประพฤติปฏิบัติธรรมวินัยตามควรแก่ฐานานุกรมและความสนใจเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนสามารถจัดการเรียนให้จบในตัวเองได้ หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อมุ่งส่งเสริมให้พระภิกษุ สามเณรมีบุคลิกภาพและอาจารย์วัดอันสมควรแก่สมณเพศ

ปัจจุบันสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 มีประธานสำนักเขตการศึกษารับผิดชอบกำกับ ดูแล ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 จำนวน 8 จังหวัด คือ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 9 แห่ง จังหวัด

กำแพงเพชร จำนวน 2 แห่ง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 แห่ง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 3 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 2 แห่ง จังหวัดพิจิตร จำนวน 1 แห่ง จังหวัดตาก จำนวน 2 แห่ง และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 4 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 26 แห่ง

สภาพการณ์ของการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 จากการสำรวจกลุ่มผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ในด้านความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นได้พบข้อประเด็นที่จะต้องมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ระบบการบริหารจัดการศึกษายังปราศจากความเข้มแข็งผู้บริหาร ยึดติดกับระบบปัจเจกบุคคล ทำให้การดำเนินงานยังไม่เป็นระบบมากนัก ทำให้เกิดช่องว่างของการพัฒนาในระยะยาว (พระมหาธีรวิธ ธีรวิฑฒนเมธี, 2564) ซึ่งจะเห็นได้ว่างานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ (อนุศักดิ์ สมิตสันต์, 2550) หลักการจัดการวิชาการคือ หลักประสิทธิภาพซึ่งหมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยไม่ต้องเพิ่มการลงทุน ซึ่งหมายความว่านักเรียนสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามที่วางแผนไว้โดยไม่ต้องลาออก การศึกษาใช้เวลานานกว่าที่คาดไว้ หลักการของประสิทธิภาพหมายความว่าสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ตามที่ตั้งใจไว้ ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญเพื่อที่จะศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4 เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญของผู้จัดการสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการสอนถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถาบันการศึกษาในการนำประโยชน์สูงสุดมาสู่การเรียนรู้ของนักศึกษาว่าได้มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4

2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4” ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 รูป และการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) จำนวน 9 รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้การวิจัยมีสาระครอบคลุมครบถ้วนเหมาะสมสำหรับนำไปพัฒนาต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมตามหลักอิทธิบาท 4 ยกร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติ ตามหลักอิทธิบาท 4 การจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อพิจารณาร่างรูปแบบการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 จำนวน 9 รูป/คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้

ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสนทนากลุ่ม โดยมีเกณฑ์คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จำนวน 3 รูป/คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับปริญญาเอก
- 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการบริหารการศึกษา จำนวน 3 รูป/คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ด้านรูปแบบการบริหารงานโรงเรียน
- 3) ผู้ที่เชี่ยวชาญด้านพุทธธรรม จำนวน 3 รูป/คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครู ที่มีความรู้ด้านพุทธธรรม

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 นำรูปแบบที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มาประเมินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ โดยประเมินรูปแบบ 4 ด้าน คือ ความถูกต้องของรูปแบบ ความเหมาะสมของรูปแบบ ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ประโยชน์ของรูปแบบ
ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ประโยชน์ของรูปแบบ
ระดับมาก
- 3 หมายถึง ความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ประโยชน์ของรูปแบบ
ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ประโยชน์ของรูปแบบ
ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ประโยชน์ของรูปแบบ
ระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันยังไม่มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนโดยการจัดตั้งหน่วยงานบริหารกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้การแสวงหาผลประโยชน์และการศึกษาเพื่อสร้างทายาททางศาสนาใน

ความหมายเดียวกันยังไม่เกิดขึ้น นั่นควรที่จะเกิดขึ้นจริง ๆ ดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเท่านั้น กลุ่มโรงเรียนไม่มีกลยุทธ์การพัฒนาที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในบริบทของสาขานี้ เพื่อให้โรงเรียนในเครือข่ายสามารถสร้างทายาทนักบวชและดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ มีแผนยุทธศาสตร์และความเป็นผู้นำที่ดี จำเป็นสำหรับโรงเรียนในเครือในการปฏิรูประบบการจัดการ การจัดการศึกษา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับสภาพการณ์ของท้องถิ่น การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 มีปัญหาหลายประการ คือ “งานวิชาการ” ซึ่งเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาทั้งด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ที่มีมาตรฐานต่ำกว่าระดับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งด้านหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ดูแล รวมถึงระบบการจัดการศึกษาที่ขาดคุณภาพ ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ประเด็นที่จะต้องมีการดำเนินการปรับปรุงแก้อย่างเร่งด่วน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 สิ่งสำคัญที่หลักธรรมนี้เมื่อประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี มีความพอใจรักใคร่ในงาน ในหน้าที่ ผู้ร่วมงาน นักเรียน และผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อเป็นแรงจูงใจให้การทำงานประสบความสำเร็จ สิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารคือต้องมีความอดทน รอคอย การกำกับดูแลโดยใช้หลักฉันทะเป็นตัวช่วยให้งานพบความสำเร็จ ควรมีการสร้างเสริมกำลังใจในการทำงานให้เกิดความรักในงาน ในองค์กร ควรมี การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างตั้งใจตามเป้าหมายของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืนบุคลากรควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาตนเอง และผู้เรียน ภายในสถานศึกษามีความเข้าใจและมีความตั้งใจในการวางแผนและจัดทำนโยบายในการบริหารงานในสถานศึกษา การทำงานด้วยใจรัก จะทำให้ผลที่ได้เกิดจากความตั้งใจจริง นำมาซึ่งความภาคภูมิใจในหน้าที่การงานของตน โดยความหมายของหลักธรรมเริ่มจาก

1) ฉันทะ แปลว่า ความพอใจ การบูรณาการหลักฉันทะเข้ากับการบริหารงานวิชาการ จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจ มีความรักเอาใจใส่เป็นอย่างมาก เพราะงานที่มีความเข้าใจในตน ในคน และในงานถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา

2) วิริยะ แปลว่า ความขยันพากเพียร การทำงานด้วยความพรากเพียร นำมาซึ่งความสำเร็จและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานวิชาการ

3) จิตตะ แปลว่า การมีใจจดจ่อ การที่มีจิตใจดี มีความตั้งมั่นในการทำ งาน มองแต่ประโยชน์ส่วนรวม ใครก็ตามที่ทำงานด้วยการเอาใจจดจ่ออยู่กับงานนั้น คนนั้นจะประสบความสำเร็จซึ่งในที่นี้หมายถึงผู้บริหาร

4) วิมังสา แปลว่า การไตร่ตรองหรือใคร่ครวญ การบริหารงานวิชาการที่มีการรู้จักวิเคราะห์งานและสังเคราะห์อย่างถูกต้อง

ในขั้นตอนนี้ จากการที่ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่สังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 24 คน มาบูรณาการร่วมกับหลักอิทธิบาท 4 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คนเพื่อประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Disruptions) พบว่า ผลการสร้างรูปแบบปรากฏ ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ พบว่า ตามหลักฉันทะ คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการและให้ความเห็นในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้องตามหลักด้านวิริยะ คือ การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและบุคลากรให้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักจิตตะ คือ การมีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามประเมินผลในการดำเนินงาน ตามกรอบแผนงานวิชาการ ตามหลักวิมังสา คือ มีการวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล และกำหนดเป้าหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาการวางแผนงานวิชาการ

2.2 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ตามหลักฉันทะ คือ มีการกำหนดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักวิริยะ คือ มีการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษา ตามหลักจิตตะ คือ ส่วนร่วมในมีการนิเทศ กำกับติดตามผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตามหลักวิมังสา คือ มีการปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ตามหลักฉันทะ คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามหลักวิริยะ คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ

อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ ตามหลักจิตตะ คือ มีการตรวจสอบ การจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามหลักวิมังสา คือ มีการปรับปรุงแก้ไข การจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระให้มีความเหมาะสม

2.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ พบว่า ตามหลักฉันทะ คือ มีการระดมทรัพยากรและวางแผนกำหนดนโยบายในการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถาบันอื่น ตามหลักวิริยะ คือ สรรวักนักเรียนที่มีความถนัด ความสามารถ ความสนใจในด้านใดและเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ตามหลักจิตตะ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินการก้าวหน้าของนักเรียนและส่งเสริมให้ได้ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ตามหลักวิมังสา คือ มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถทางวิชาการ

2.5 ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ พบว่า ตามหลักฉันทะ คือ กำหนดนโยบายพิจารณาการจัดทำสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ตามหลักวิริยะ คือ จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการจัดทำสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตามหลักจิตตะ คือ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะและสม่ำเสมอในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษาควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ ตามหลักวิมังสา คือ การปรับปรุงแก้ไข คุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2.6 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักฉันทะ คือ มีวางแผนการวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล ตามหลักวิริยะ คือ มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักจิตตะ คือ มีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ตามหลักวิมังสา คือ มีการนำผลการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D.= .52) มีผลการประเมินได้ดังนี้ เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า รูปแบบที่ 1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.78$, S.D.=.49) รองลงมา คือ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.77$, S.D.=.46) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=.55) รูปแบบที่ 2 ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.73$, S.D.=.50) รองลงมา

คือ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.70$, S.D.=.61) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D.=.53) รูปแบบที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D.=.57) รองลงมา คือ ความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.66$, S.D.=.56) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=.53) รูปแบบที่ 4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=.48) รองลงมา คือ ความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=.51) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=.47) รูปแบบที่ 5 ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=.45) รองลงมา คือ ความเหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}=4.57$, S.D.=.45) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.43$, S.D.=.50) รูปแบบที่ 6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=.48) รองลงมา คือ ความถูกต้อง อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=.50) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=.49)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม การจัดการศึกษาในปัจจุบันยังไม่มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนโดยการจัดตั้งหน่วยงานบริหารกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้ การแสวงหาผลประโยชน์และการศึกษาเพื่อสร้างทายาททางศาสนาในความหมายเดียวกันยังไม่เกิดขึ้น นั่นควรจะเกิดขึ้นจริง ๆ ดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เท่านั้น กลุ่มโรงเรียนไม่มีกลยุทธ์การพัฒนาที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในบริบทของสาขานี้ เพื่อให้โรงเรียนในเครือสามารถสร้างทายาทนักบวชและดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ มีแผนยุทธศาสตร์และความเป็นผู้นำที่ดี จำเป็นสำหรับโรงเรียนในเครือในการปฏิรูประบบการจัดการ การจัดการศึกษา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ยังไม่ให้ความสำคัญการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานในโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนยังมีรูปแบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันและอาจยังมีความไม่ต่อเนื่องของระบบการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2563) พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ ด้านที่มีการ

ปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านการนิเทศ การสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการ เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุประ วิณ์ ทิพย์โพธิ์ (2563) พบว่า มี 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มี 9 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา 2) กระบวนการบริหารงาน วิชาการ มี 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม 3) ปัจจัยส่งเสริม การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศมี 6 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สมรรถนะครู การ ทำงานเป็นเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ ความร่วมมือของผู้ปกครองและวัฒนธรรมองค์กร

2. การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอภิ ธิบาท 4 ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านที่ 2 ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริม ทางด้านวิชาการ ด้านที่ 5 ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ และด้านที่ 6 ด้านการวัดผลและประเมินผลการ เรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา เขต 4 ตามหลักอภิธิบาท 4 ซึ่งประกอบไปด้วยหลักธรรม ฉันทะ วิริยะ จิตตะและวิมังสา เมื่อนำมาบูรณาการกับหลักการบริหารวิชาการ 6 ด้าน จึงมีองค์ประกอบด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้าน การจัดสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จึงจะทำให้รูปแบบมีความ ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์พรชัย เมฆวิสัย (2564) พบว่า พัฒนารูปแบบ การบริหารงานวิชาการตามหลักอภิธิบาท 4 ในโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำประกอบด้วยสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและ ภายนอกต้องเอื้ออำนวยหลักการบริหารวิชาการ ส่วนที่ 2 ตัวแบบ ประกอบด้วย ระบบงาน คือ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการนำไปใช้ ประกอบด้วย โครงสร้างงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จขึ้นอยู่กับบริบทของ

โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสุพจน์ สุเมโธ (พานทอง) (2558) พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาตามพุทธวิธีบริหารของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 สามารถพัฒนาได้ด้วยการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารศึกษา 4 ด้าน 1) นำหลักไตรสิกขามาพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการ 2) นำหลักสุจริต 3 มาพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณ 3) นำหลักพรหมวิหาร 4 มาพัฒนาการบริหารงาน ด้านบุคคล และ 4) นำหลักสัปปุริสธรรม 7 มาพัฒนาการบริหารงานด้านทั่วไป และเพื่อให้การบริหารงานการศึกษาเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ต้องมีการบูรณาการการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ด้วยหลักปรีชาปฏิบัติ และปฏิเวธ ตลอดจนถึงการนำ หลักอิทธิบาท 4 เข้ามาเป็นหลักในการส่งเสริมให้การพัฒนาแบบการบริหารการศึกษาตามพุทธวิธีบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 ให้ประสบผลสำเร็จ

3. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4 มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ เนื้อหาและรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงสามารถสร้างประโยชน์ให้กับผู้ที่สนใจได้ กระบวนการสร้างรูปแบบด้วยการประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านล้วนมีความรู้ความสามารถและลุ่มลึกในเนื้อหาที่สร้างเป็นรูปแบบขึ้นมาทำให้สอดคล้องกับบริบทของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอิทธิบาท 4 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย แสนนิทา (2565) พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดดำรงก์ ภทฺทมณี (แคนศิลา) (2563) พบว่า รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียน โดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้วยการวางแผนงานฝ่ายกิจการนักเรียน ผู้บริหารร่วมให้คำปรึกษาจัดทำแผนงานฝ่ายกิจการนักเรียน ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ทั้ง 9 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอเสนอองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

บทสรุปเชิงวิเคราะห์ของโมเดล

วงกลมกลาง คือ สิ่งที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าประสงค์ไว้เป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยชื่อว่า “รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลัก อธิธำมา 4”

วงกลมที่ 2 คือ ข้อค้นพบเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ตามหลักอธิธำมา 4

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการ และให้ความเห็นในการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง การมีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแล นิเทศ และ ติดตามประเมินผลในการดำเนินงาน

2. ด้านการบริหารหลักสูตร มีการกำหนดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่ ดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม มีการปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน การตรวจสอบ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การปรับปรุงแก้ไข

4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มีการระดมทรัพยากรและวางแผนกำหนดนโยบายในการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถาบันอื่น สำหรับนักเรียนที่มีความถนัด ความสามารถ ความสนใจในด้านใด และเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถทางวิชาการ

5. ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ กำหนดนโยบายพิจารณาการจัดทำสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการจัดทำสื่อและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อ

6. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ มีวางแผนการวัดผล ประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล มีการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. มหาเถรสมาคม ซึ่งควบคุมดูแลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พิจารณานโยบายการบริหารจัดการตามรูปแบบที่นำเสนอ เพื่อพัฒนาแผนกสามัญศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม

2. มหาเถรสมาคม ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามหลักอิทธิบาท 4 ที่นำมาปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สามารถประยุกต์รูปแบบได้ สร้างกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาโรงเรียนขนาดกลางหรือขนาดเล็กสามารถศึกษาแนวทางการบริหารตามแบบ นำเสนอเพื่อสมัครเข้าบริหารโรงเรียน

3. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรนำผลงานวิจัยมาพัฒนา นโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการ โดยนำพระพุทธศาสนามาบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม

4. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทางวิชาการที่เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ครู และนักเรียน จะต้องสร้างขึ้นโดยการสร้างรูปแบบบูรณาการตาม หลักธรรม

เอกสารอ้างอิง

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2563). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 7(2), 314-325.

พระเฉลิมชาติ ขาติวโร (อิทธะรงค์). (2552). ศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาการศึกษาของคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพฯ : นวสาส์นการพิมพ์.

พระปลัดดำรงศ ภัทมนู (แคนศิลา). (2563). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักพุทธธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาธีรวิธ ธีรวิฑฒนเมธี. (2564). แผนยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 4 ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563-พ.ศ.2565) ฉบับปรับปรุง 2564. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

พระมหาสุพจน์ สุเมธ (พานทอง). (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาตามพุทธวิธีบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พัฒน์พรชัย เมฆวิสัย. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักอริยบท 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สิทธิชัย แสนนิทา. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอริยบท 4 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (ดุษฎีนิพนธ์

ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์.(2563). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่*, 4(2), 56-70.

อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2550). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.